

LINGALAKS AS
Lingavegen 206
5630 STRANDEBARM

Deres ref:
Vår ref: 2017/004724
Dato: 25.01.2017
Org.nr: 985399077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

LINGALAKS AS - LOKALITET 14018 TOSKA SØR - RAPPORT MED VEDTAK OM GODKJENNING

Mattilsynet viser til søknad om utviding av areal maksimal tillatt biomasse. Søknaden ble oversendt fra Hordaland Fylkeskommune, og mottatt her den 02.01.2017

Saken gjelder

- 14018 - TOSKA S, Lokalitetsnummer 14018

Vedtak om godkjenning

Mattilsynet, Avdeling Bergen og omland, godkjenner med dette Lingalaks AS sin endring av plassering og arealbruk for akvakulturlokalitet 14018 Toska Sør som omsøkt. Lokaliteten er godkjent for en produksjon på 1560 tonn MTB for oppdrett av matfisk av laks, ørret og regnbueørret.

Vilkår

- Omsøkt lokalitet er plassert i et område som er omfattet av et smittehygienisk fellesområde (SFO) fastsatt av Mattilsynet, SFO nr.15 Radøy. Tillatelse til utviding av MTB ved lokalitet Toska S gis med vilkår om at lokaliteten har minimum en måned felles brakkleggingstid med de andre lokalitetene i SFO nr.15.

Denne godkjenningen er ikke gyldig før Hordaland Fylkeskommune har gitt sin tillatelse etter Akvakulturloven.

Vedtaket er fattet med hjemmel i forskrift om utvidelse av akvakulturanlegg mv § 5 Krav om godkjenning

Vi har observert:

Lingalaks AS har søkt om å flytte eksisterende lokalitet 14018 Toska Sør til et nytt lokalitetsområde som ligger 500 meter lengre sør i Mangersfjorden. I tillegg søkes det om et utvidet arealbruk og en endring i anleggstype ved lokaliteten, samt å øke maksimalt tillatt biomasse (MTB) fra 1560 til 3600 tonn laks og ørret.

Bakgrunnen for søknaden er at virksomheten ønsker å endre posisjonen for anlegget på lokaliteten med tanke på å optimalisere driftet ytterligere både på lokaliteten og innenfor sonene. Det er også poengtert at en lokalitetskonfigurasjon vil gi bedre fiskehelse og miljøforhold, samt bidra til at virksomheten kan gjennomføre en "alt inn – alt ut" produksjon mest mulig hensiktsmessig.

Eksisterende lokalitet har bestått av et stålanlegg med 6 bur på 35 x 35 m samt en fôrflåte. Dette har vært klarert for ca. 6 dekar overflateareal. Det søkes nå om utlegging av 10 rammebur à 100 x100 meter i 2 rekker på tvers av hovedstrømsretningen. Omsøkt areal er om lag 100 dekar, og føringsflåten er søkt plassert nordvest for merdanlegget. Lokaliteten har ikke vært i drift siden 2011.

Rådgivende biologer AS har utarbeidet en forhåndsgranskning og konsekvensutredning, laget en hydrografisk profil og foretatt strømmålinger ved oppdrettslokalitet Toska S. I tillegg er det vedlagt ytterligere dokumentasjon til søknaden som vurderer arealkonflikt med annen bruk og interesse i området, samt i hvilken grad etableringen av tiltenkt anlegg påvirker miljø og samfunn med hensyn til naturmangfoldsloven og regelverket om konsekvensutredning.

Strømmålinger

Rådgivende biologer foretok strømmålinger på omsøkt lokalitet fra 2. august til 5. september 2016. Det ble utplassert en rigg med to stk Nortek Aquadopp punktmålere(AQD) og to stk SD-6000 rotormålere fra Sensordata AS. Målerne ble plassert sør for Austra Tåni på Toska. Strømmålingene ble gjort for vannutskiftingsstrøm (5 og 15 m dyp), spredningsstrøm (midt mellom notbunn og sjøbunn), og bunnstrøm. Resultatene fra strømmålingene viser at overflatestrømmen på 5 m dyp og vannutskiftingsstrømmen på 15 m dyp ved Toska Sør ble klassifisert som "svært sterk", På 90 og 140 m dyp var sprednings- og bunnstrømmen for det meste "middels sterk". Gjennomsnittet av strømregistreringene på fem meter var 11,4 cm/s og for 15 m 9,2 cm/s. Forekomsten av sterk strøm og strømstille perioder i øvre del av vannsøylen var liten. Strømmens retning var i hovedsak mot vest til sørvest på alle dyp, men det var også en god del strøm i østlig retning. Tidligere strømmålinger utført av Resipientanalyse AS i 2011 viser et tilsvarende strømbilde på lokaliteten, og styrken på strømmen var ganske sammenfallende i begge rapporter. På grunnlag av dette konkluderer Rådgivende biologer AS med at det vil være bra vannutskifting i et oppdrettanlegg plassert i dette området, uten at sterk strøm vil ha negativ innvirkning på fiskevelferden.

Sedimentkvalitet

Prøvetaking av sediment ble utført i henhold til Norsk Standard NS-EN ISO 5667-19:2004 og NS-EN ISO 16665:2013. Det ble brukt en 0,1 m² stor van Veen-grabb for henting av prøvemateriale fra bløtbunn. På hver stasjon ble det tatt en prøve for analyse av kornfordeling og kjemiske parametre, og to parallelle prøver for analyse av fauna. Plassering av prøvetakingsstasjoner i omsøkte lokalitetsområde for Toska S ble bestemt ut fra topografien og strømforholdene i området. Prøvene for kjemisk analyse ble analysert av Eurofins Norsk Miljøanalyse Norge AS avd. Bergen. Kornfordelingsanalysen som måler den relative andelen av leire, silt, sand, og grus i sedimentet ble utført gravimetrisk. Det ble også foretatt sensoriske vurderinger av prøvematerialet samt at det ble målt surhet (pH) og redokspotensial (Eh) i felt.

Resultatet fra kornfordelingsanalysen viser at det er svært lite variasjon i bunnsedimentene på de ulike stasjonene for prøvetaking. Bunnsedimentet bestod hovedsaklig av finstoff (leire og silt), med en andel på mellom 81 og 97 %. Kapasitet for nedbrytning i sedimentet kan beskrives ved å måle surhetsgrad (pH) og elektrodepotensial (Eh). Ved høy grad av akkumulering av organisk materiale vil

sedimentet være surt og ha et negativt elektrodepotensial. Det ble målt høye verdier av både pH og Eh i bunnsedimentet, og dette tilsvarer beste tilstand.

Resultatene fra Eurofins viste lave nivåer av kobber (Cu) og sink (Zn) i sedimentet, noe som tyder på at sedimentet er lite belastet. Kvaliteten på sedimentet i omsøkte område er på bakgrunn av dette definert som god, og det er ingen indikasjoner på at området er negativt påvirket.

Bløtbunnsfauna

Sedimentet i grabprøvene fra hver prøvetakingsstasjon ble vasket gjennom en rist, og gjenværende materiale ble tilsatt 96 % sprit for fiksering av fauna. Bokser med silt og fiksert materiale ble merket med prøvested, prøve id og dato. Bløtbunnsfauna ble artsbestemt, og det ble utført en kvantitativ og kvalitativ gransking av makrofauna (dyr større enn 1 mm) for hver stasjon som ble sammenlignet med en referansestasjon. Dette ble gjort for å stadfeste en fullstendig miljøtilstand. Det ble også vurdert om artene som var samlet inn var klassifisert som sensitive eller forurensningstolerante arter. Vurdering og klassifisering av bløtbunnsfaunaen viste at alle stasjoner hadde god miljøtilstand. Artssammensetningen av de vanligste artene var ganske lik på alle stasjoner, og stasjonene framstod som lite påvirket. Det ble påpekt at artsmangfoldet ikke var spesielt høyt, noe som er karakteristisk for en fjordlokalitet med relativt lite tilførsel av organisk materiale.

Hydrografi

De hydrografiske forholdene ble målt med en SAIV CTD/STD sonde. Sonden ble senket ned til bunnen og det ble registrerte temperatur, saltinnhold, oksygen og dyp hvert andre sekund. Det ble utarbeidet en hydrografisk profil basert på data fra målingene som ble utført. Profilen viser at de øverste meterene i vannsøylen er ferskvannspåvirket, og på 1 m dyp var saltinnholdet 20,6 ‰. Saltinnholdet økte raskt nedover i vannsøylen, og på 40 m dyp var det 34,5 ‰. Det var en svak økning videre ned mot bunnen på 413 m dyp hvor saltinnholdet var 35,4 ‰. Temperaturen var høyest i overflaten med 14,6 °C på 1 m dyp. Temperaturen sank raskt ned mot 40 m dyp, hvor temperaturen ble målt til å være 7,9 °C. Ved bunnen på 413 m dyp var temperaturen 7,7 °C. I overflaten på 1 m dyp var oksygeninnholdet 8,4 mg O₂/l, som tilsvarer en metning på 97 %. Oksygeninnholdet økte til 9,4 mg O₂/l (109 %) på 11 m dyp, og på 42 m dyp ble det målt en metning på 7,4 mg O₂/l (80 %). Oksygeninnholdet i dypvannet ble målt til å være 7,0 mg O₂/l (76 %), og dette tilsvarer tilstandsklasse I = "svært god".

Konsekvensutredning

Rådgivende Biologer AS har vurdert nytt areal med tanke på belastninger på økosystemet, naturmiljøet i tiltaks- og influensområdet (§ 10). Rapporten, datert 24. november 2016, anbefaler tiltak som sikrer minst mulig påvirkning på miljø med tanke på organisk belastning, lusemiddel, fiskevelferd og sykdom. Rapporten tar utgangspunkt i målet om forvaltning som nedfestet i naturmangfoldsloven (§§ 4-5). Skildringen av naturmiljøet og naturens mangfold tar hensyn til de samlede belastninger på økosystemet og naturmiljøet i influensområdet (§ 10). Rapporten er basert på foreliggende informasjon, samt ROV-kartlegging i tiltaks- og influensområdet den 6. juni 2016.

I følge rapporten til Rådgivende biologer AS ligger den planlagte lokaliteten i utvandningsruten for laksesmolt fra elver i Osterfjorden og Sørfjorden, inkludert Vosso, Arnaelva, Loneelva, Romarheimselva, Daleelva og Ekso. Det er ingen større anadrome vassdrag i Hjeltefjorden, men i følge Rådgivende biologer AS ligger det en del mindre sjøørretbekker i området, og det er sannsynlig at sjøørret fra disse vassdragene vil bruke Hjeltefjorden som beiteområde. Det har også blitt gjennomført et prosjekt som har vært med på å gjenoppbygge gytebestanden av laks i

Vossovassdraget. Prosjektet har fått navnet Vossoprosjektet, og har bestått av å slippe laksesmolt i ytre deler av utvandningsruten ved Arna i Sørfjorden og ved Toska ved Manger. Slike slipp har blitt gjennomført årlig fra 2009- 2013 og skal ha ført til en økning av antall gytelaks i Vossovassdraget.

Det er registrert et gyteområde for torsk, Hellosen, om lag 450 m nord for lokalitetsområde og anlegget ligger tett opp til to rekefelt. Området har middels tetthet av torskeegg og middels retensjon. Havforskningsinstituttet vurderer gyteområdet som lokalt viktig. I Radfjorden mot sørøst, om lag 2,5 km fra anleggsområdet ligger det også et lokalt viktig gyteområde for torsk, men dette er i følge Rådgivende biologer AS vurdert å være utenfor tiltaks- og influensområdet.

Lokaliteten skal inngå i smittehygienisk fellesområde. Med smittehygieniske fellesområde menes et geografisk avgrensa område med en eller flere lokaliteter der det ut fra risikovurdering er sannsynlig at smittestatus er lik for alle lokaliteter og der det foregår koordinert drift.

Beredskapsplaner, risikoanalyser og IK-system

Vedlagt søknaden er utdrag av virksomhetens beredskapsplaner, risikoanalyser og IK-system. Disse dokumentene er i liten grad tilpasset de lokale forholdene ved lokalitet Toska S og er beskrevet å gjelde for hele produksjonen til Lingalaks AS.

Mattilsynet vurderer dette slik:

Saken blir i hovedsak vurdert etter Etableringsforskriften. Formålet til forskriften er å fremme god helse og fiskevelferd. Plassering av et akvakulturanlegg i forhold til andre virksomheter og miljø i nærheten har avgjørende betydning for forebygging, avgrensing og utrydding av smittsomme sykdommer. Produksjonsomfang og biomasse med fisk i anlegget spiller også en rolle for sykdomssituasjonen og eventuell smittefare

Geografisk plassering i forhold til akvakulturrelaterte virksomheter

I vurderingen av smittefare skal det legges særlig vekt på avstand til annen akvarelatert virksomhet. I samsvar med veilederen til forskrift om etablering og utvidelse av akvakulturanlegg, er det anbefalt en minsteavstand på 2,5 km i sjø mellom sjøbaserte matfisklokaliteter med størrelser på opptil 2700 tonn MTB. Anbefalt minsteavstand i sjø til yngel-/ settefiskanlegg er 5 km, og anbefalt minsteavstand til utslippspunkt for avløpsvann fra yngel-/ settefiskanlegg er 2,5 km. Ved utvidelse over 2700 tonn MTB med inntil 3600 tonn MTB anbefales det videre i følge veilederen at avstanden bør være større enn overnevnte minsteavstand på 2,5 km i sjø til andre matfiskanlegg, skjellanlegg (unntatt blåskjell) og viktige lakseførende vassdrag. Anbefalt minsteavstand ved en slik MTB økes til rundt 3-4 km. Av aktuelle lokaliteter er det Bognøy og Toska N som ligger nærmest omsøkt anlegg, med en avstand på 5,5 og 5,9 km. Begge lokaliteter ligger over anbefalte minsteavstand, men lokalitetene vil kunne påvirkes negativt med tanke på lusepress ved en endring i MTB ved lokalitet Toska S. Omsøkt lokalitet er plassert i et område som er omfattet av et smittehygienisk fellesområde (SFO) fastsatt av Mattilsynet, SFO nr.15 Radøy. Tillatelse til utviding av MTB ved lokalitet Toska S kan gis med vilkår om at lokaliteten har minimum en måned felles brakkleggingstid med de andre lokalitetene i SFO nr.15. Dette vilkåret blir satt for at utvidingen skal ha minst mulig negativ innvirkning på den smittemessige situasjonen i området. Felles utsettperiode og brakkleggingstid vil kunne virke forebyggende med tanke på etablering og spredning av smittsomme sykdommer.

Vannutskifting og strømforhold

God utskifting av vann er viktig for å føre friskt, oksygenrikt vann inn til fisken, og for å fjerne metabolske avfallsstoff og smittestoff fra fisken. Miljømessig optimale forhold for fisken er en

av hovedpilarene i forsvarsverket mot oppblomstring og spredning av smittsomme sykdommer. Opphopning av sediment under anlegget kan gi gassproduksjon, som igjen kan medføre fiskehelsemessige problemer.

Oksygen er trolig den viktigste faktoren for å ha et godt merdmiljø. Jevn strøm med lite stillstand er et ufravikelig krav for å sikre fisken et godt merdmiljø med nok oksygen. For sterk strøm kan føre til dårlig fiskevelferd, som for eksempel kan medføre slitasjeskader og økt stress. Dette gjelder særlig liten fisk. I tillegg kan sterk strøm føre til praktiske utfordringer ved for eksempel avlusing og bruk av helpresenning. I strømrapporten til Rådgivende biologer AS konkluderes det med at det vil være bra vannutskifting i et oppdrettanlegg plassert i omsøkte område, uten at sterk strøm vil ha negativ innvirkning på fiskevelferden. Å plassere anlegget på tvers av hovedstrømsretningen er også et viktig tiltak for å optimalisere miljøforholdet for fisken samt at det reduserer faren for sykdom.

Oksygenforhold

Når det gjelder oksygeninnhold viste resultatene fra hydrografiske målingene en høyt metning av oksygen nedover hele vannsøylen. Oksygeninnholdet i dypvannet fikk tilstandsklasse I = "svært god". Området ser derfor ut til å være gunstig for fiskeoppdrett med høy produksjon.

Konsekvensutredning

Søknaden er vurdert etter lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold i forhold til mulige effekter på det biologiske mangfoldet, forurensning av det ytre miljø og økologiske effekter. De miljømessige forhold er vurdert ut fra tilgjengelig kunnskap og registreringer i området. Hvor stor bæreevne lokaliteten i realiteten har vil fremtidige miljøundersøkelser under og etter produksjon gi et bedre svar på.

Lokaliteten ligger i utvandningsruten for laksesmolt fra elver i Osterfjorden og Sørfjorden, inkludert Vosso I følge Rådgivende biologer AS vil det ikke være risiko for spredning av mer lakselus på villfisk ved flytting av eksisterende lokalitet til et nytt lokalitetsområde kun 500 m unna. Ved en økning i MTB fra 1560 til 3600 tonn vil det derimot innebære en betydelig økning av antall fisk på lokaliteten, og mengden lakselus vil sannsynligvis øke tilsvarende. I områder med mye stor oppdrettsfisk vil det derfor kunne bygges opp et betydelig smittepress, selv om man ligger under øverste tillatte nivå av voksne hunnlus. Smittepresset kan påvirke lakselusnivået i andre nærliggende oppdrettsanlegg og påvirke utvandrende laksesmolt og beitende sjøørret i området.

Det er antatt at påslag av lakselus er et større problem når saliniteten går over 20 ppt. Den hydrografiske profilen utarbeidet av Rådgivende Biologer AS viser at de øverste meterene i vannsøylen er ferskvannspåvirket, og på 1 m dyp var saltinnholdet 20,6 ‰. Samtidig økte saltinnholdet raskt nedover i vannsøylen. At lokaliteten er ferskvannspåvirket vil sannsynligvis redusere lusepresset på lokaliteten noe, samtidig vil graden av ferskvannspåvirkningen variere.

For å beskytte villfisk fra lakselus når fisken oppholder seg i ytre fjordsystem, vil det være gunstig å tilpasse våravlusing til lokale forhold, da det er store forskjeller i tidspunkt for utvandring av laksesmolt mellom de ulike elvene og mellom år. I følge Rådgivende Biologer er det anbefalt at det er lave nivåer av lakselus fra og med våravlusingen og utover i juni, da høyest antall utvandrende laksesmolt har blitt fanget i denne perioden. Det vil si at våravlusingen bør utvides for å redusere negative effekter av lakselus på utvandrende vill laksesmolt. Det er en forutsetning at Linga laks AS sørger for å ha utstyr og kompetanse til å holde tallet på lakselus under forskriftens krav.

Det nye anlegget vil ha større arealbruk i overflaten og de organiske tilførslene vil bli spredd over et større areal enn ved eksisterende lokalitet, og dette vil gi mindre gjennomsnittlig belastning per arealenhet. Oppdrettsanlegg har lokale virkninger på naturmiljøet, særlig vil det være virkninger fra tilførsel av organisk materiale fra fiskefôr og fiskeavføring direkte under anlegget.

Oppdrettslokaliteter med høy strøm hastighet (>10 cm/s) vil ofte ha relativt lite bunnfelling under merdene, og partikulært materiale vil spres over et større areal. I følge Rådgivende Biologer AS vil bruk av lusemidler ha den største negative virkningen her, da kitinhemmende stoff blir akkumulert i sedimentet og blir spredd like stor grad som organisk tilførsel. Kitinhemmende stoff har lang nedbrytingstid, og vil kunne ha en betydelig større negativ påvirkning over tid enn organisk tilførsel på marine organismer, dette gjelder spesielt for reker og andre krepsdyr. En utviding av produksjonen vil i større grad gi en økt samlet belastning på økosystemet, der virkninger av lusemidler på marine organismer vil kunne ha størst effekt. Den nye lokaliteten bør derfor overvåkes med tanke på bløtbunnsfauna og sediment ved å utføre regelmessige B- og C-granskinger ved lokaliteten.

Siden anlegget er tett opp til to rekefelt vil det være hensiktsmessig å benytte andre avlusingsmetoder for å ikke skade rekebestanden. Dette innebærer minst mulig bruk av orale lusemidler som inneholder flubenzuroner (kitinhemmere). Det ville vært hensiktsmessig å sette ut rensefisk på lokaliteten samt bruke mekaniske metoder for avlusning av fisken. Ved bruk av lusemidler som blir akkumulert i sedimentet bør en overvåke konsentrasjoner i tiltaks- og influensområdet til lokaliteten.

Miljøforhold

Den siste miljøgranskingen viser at det er gode miljøforhold med tanke på bunnfauna, fjæresamfunn, og det er ingen indikasjoner på påvirkning per dags dato. Totalt sett ser området ut til å være gunstig for et oppdrettsanlegg med høy produksjon, med tanke på organisk belastning og fiskevelferd.

Beredskapsplaner, risikoanalyser og IK-system

Mattilsynet ville normalt sett etterspurt mer tilpassede utgaver av vedlagte beredskapsplaner, risikoanalyser og IK-system. Svar på søknad om arealendring for denne lokaliteten kan ikke bli sett på som en godkjenning av innsendt del av internkontrollsystemet, risikovurderinger eller beredskapsplaner.

Strømmålingene og miljøundersøkelsene som var vedlagt er vurdert som tilfredsstillende. Mattilsynet finner ikke grunnlag for å avslå søknaden ut fra hensynet til det biologiske mangfoldet, økologiske effekter eller naturmiljøet for øvrig. Vi finner heller ikke grunnlag for å avslå søknaden ut fra føre-var prinsippet jf. naturmangfoldloven § 9.

Totalt sett vurderer Mattilsynet den omsøkte endringen av lokalitet Toska Sør som positiv med tanke på fiskehelse og fiskevelferd, og godkjenner utvidingen av areal, anleggskonfigurasjon og biomasse som omsøkt.

Denne godkjenningen er ikke gyldig før Hordaland Fylkeskommune har gitt sin tillatelse etter Akvakulturloven.

Mattilsynet vil vurdere å trekke godkjenningen tilbake dersom virksomheten ikke overholder vesentlige forhold i vilkårene for godkjenningen eller ikke oppfyller vesentlige krav i regelverket. Mattilsynet skal til enhver tid holdes orientert om hvem som er ansvarlig for virksomheten.

Se regelverk og rettigheter.

Med hilsen

Trine Hellan
seksjonssjef

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*

Kopi til:
FISKERIDIREKTORATET REGION VEST, Postboks 185 Sentrum, 5804 BERGEN
HORDALAND FYLKESKOMMUNE REGIONALAVDELINGA, Postboks 7900, 5020 BERGEN
Fylkesmannen i Hordaland - Landbruksavdelinga, PB. 7315, 5020 Bergen

Vedlegg:
Regelverk og rettigheter
Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak

Regelverk og rettigheter

Hjemmel for tilsyn

Mattilsynet har i henhold til matloven § 23 / dyrevelferdsloven § 30 / dyrehelsepersonelloven / forskrift om omsetning av reseptfrie legemidler § 18 hjemmel til å føre tilsyn og fatte vedtak for gjennomføring av bestemmelser gitt i medhold av loven / forskriften

Du har rett til å få veiledning om regelverket

Dette betyr at du kan kreve å få vite hvilket regelverk som gjelder, hvor du finner regelverket og hvordan regelverket skal forstås. Mattilsynet kan ikke gi konkrete råd om hvordan du skal oppfylle regelverket. Plikten til å veilede følger av forvaltningsloven § 11.

Klagerett

Det er klagerett på enkeltvedtak. Fristen for å klage er tre uker etter at dere har mottatt informasjon om vedtaket, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Dere finner mer informasjon om klageretten i vedlegget Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak.

Gebyr ved oppfølgingstilsyn:

Dersom Mattilsynet må gjennomføre et nytt fysisk tilsynsbesøk for å kontrollere at vedtak er etterkommet, vil det bli ilagt et gebyr på kr 2255,-. Krav om gebyr er hjemlet i forskrift 22. desember 2008 nr. 1621 om offentlig kontroll med etterlevelse av regelverk om fôrvarer, næringsmidler og helse og velferd hos dyr (kontrollforskriften) § 1, jf. kontrollforordningen artikkel 28, jf. forskrift 28. januar 2004 nr. 221 om avgifter og gebyr i matforvaltningen § 15a.

Aktuelt regelverk:

- FOR 2008-06-17 nr 819: Forskrift 17. jun. 2008 nr. 819 om omsetning av akvakulturdyr og produkter av akvakulturdyr, forebygging og bekjempelse av smittsomme sykdommer hos akvatiske dyr (omsetnings- og sykdomsforskriften for akvatiske dyr)
- Lov 19. des. 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv (matloven)
- Lov 19. jun. 2009 nr. 97 om dyrevelferd (dyrevelferdsloven)
- FOR 2008-06-17 nr 822: Forskrift 17. jun. 2008 nr. 822 om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften)
- FOR 2008-06-17 nr 823: Forskrift 17. jun. 2008 nr. 823 om etablering og utvidelse av akvakulturanlegg, zoobutikker m.m (forskrift om utvidelse av akvakulturanlegg mv)
- FOR 2004-03-19 nr 537: Forskrift 19. mar. 2004 nr. 537 om internkontroll for å oppfylle akvakulturlovgivningen (forskrift om IK-Akvakultur)

Avsender	Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak (Forvaltningsloven § 27)	
Mattilsynet Avdeling Bergen og omland Felles postmottak, Postboks 383 2381 Brumunddal		
Mottaker (navn og adresse)	Dato	Klageinstans
LINGALAKS AS Lingavegen 206 5630 STRANDEBARM	25.01.2017	Mattilsynet, hovedkontoret

Denne meldingen gir viktige opplysninger hvis De ønsker å klage over vedtak De har fått underretning om.

Klagerett	De har rett til å klage over vedtaket.
Hvem kan De klage til	Klagen skal først sendes til avsenderen av denne meldingen. Dersom dette organet ikke endrer vedtaket som følge av klagen, vil den bli sendt videre til klageinstansen for avgjørelse.
Fristen til å klage	Klagefristen er 3 uker fra den dag dette brevet ble mottatt. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristen løper ut. Dersom De klager så sent at det kan være uklart for oss om De har klaget i rett tid, bes De oppgi dato når denne meldingen ble mottatt. Dersom klagen blir sendt for sent, er det adgang til å se bort fra den. Om De har særlig grunn til det, kan De likevel søke om å få forlenget klagefristen. De bør da i tilfelle nevne grunnen til forsinkelsen.
Rett til å kreve begrunnelse	Dersom De ikke allerede har fått begrunnelse for vedtaket, kan De sette fram krav om å få det. Slikt krav må settes fram i løpet av klagefristen. Klagefristen blir i så fall avbrutt, og ny frist begynner å løpe fra det tidspunkt De mottar begrunnelsen.
Klagens innhold	Klagen skal nevne det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. De bør også nevne Deres begrunnelse for å klage og eventuelle andre opplysninger som kan ha betydning for vurderingen av klagen. Klagen må undertegnes.
Utsetting av vedtaket	Selv om De har klagerett, kan vedtaket vanligvis gjennomføres straks. De har imidlertid adgang til å søke om å få utsatt iverksettingen av vedtaket inntil klagefristen er ute eller klagen er avgjort
Rett til å se sakens dokumenter og til å kreve veiledning	Med visse begrensninger har De rett til å se dokumentene i saken, jf fvl §§ 18 og 19. De må i tilfelle vende Dem til det forvaltningsorgan som har sendt denne meldingen. Der kan De også få nærmere veiledning om adgangen til å klage, om fremgangsmåten ved klage og om reglene for saksbehandlingen ellers.
Kostnader ved klagesaken	De kan søke om å få dekket utgifter til nødvendig advokatbistand etter reglene om fritt rettsråd. Her gjelder imidlertid normalt visse inntekts- og formuesgrenser. Fylkesmannens kontor eller vedkommende advokat kan gi nærmere veiledning. Det er også særskilt adgang til å kreve dekning for vesentlige kostnader i forbindelse med klagesaken, for eksempel til advokatbistand. Dersom vedtaket er blitt endret til gunst for klageren, er det etter fvl § 36 også adgang til å søke dekning for vesentlige kostnader i forbindelse med saken. Klageinstansen vil om nødvendig orientere Dem om retten til å kreve slik dekning for sakskostnader.
Klage til Sivilombudsmannen	Det er også mulig å klage til Stortingets ombudsmann for forvaltningen (Sivilombudsmannen).

